

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Velikom vijeću, u predmetu broj **AP 1854/19**, rješavajući apelaciju **Jasmine Zelić-Hadžiomerović** i **advokata Nedima Muhića**, podnesenu u ime **Ljuljane Vranac i dr.**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 18. stav (3) tačka d), člana 57. stav (2) tačka b), člana 59. st. (1), (2) i (3) i člana 62. stav (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj 94/14), u sastavu:

Zlatko M. Knežević, predsjednik

Mato Tadić, potpredsjednik

Mirsad Ćeman, potpredsjednik

Valerija Galić, sutkinja

Miodrag Simović, sudija

Seada Palavrić, sutkinja

na sjednici održanoj 10. novembra 2020. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Djelimično se usvaja apelacija **Jasmine Zelić-Hadžiomerović**.

Utvrdjuje se povreda prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Ukida se Presuda Kantonalnog suda u Sarajevu broj 65 0 Rs 262265 13 Rsž od 30. oktobra 2017. godine u dijelu u kojem je odlučeno o isplati jubilarne nagrade.

Predmet se vraća Kantonalnom sudu u Sarajevu koji je dužan po hitnom postupku donijeti novu odluku u skladu sa članom II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Nalaže se Kantonalnom sudu u Sarajevu da u skladu sa članom 72. stav (5) Pravila Ustavnog suda u roku od tri mjeseca od dana dostavljanja ove odluke obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o preduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke.

Odbija se kao neosnovana apelacija **Jasmine Zelić-Hadžiomerović** podnesena protiv Presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj 65 0 Rs 262265 13 Rsž od 30. oktobra 2017. godine u dijelu u kojem je odlučeno o isplati razlike plaće.

Odbacuje se kao nedopuštena apelacija koju je podnio **advokat Nedim Muhić** u ime **Ljuljane Vranac, Enise Šandrak i Nedima Ohranovića** protiv Presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj 65 0 Rs 262265 13 Rsž od 30. oktobra 2017. godine zato što ju je podnijelo neovlašteno lice.

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Nedim Muhić, advokat iz Sarajeva, podnio je 26. aprila 2019. godine u ime Ljuljane Vranac, Enise Šandrk, Jasmine Zelić-Hadžiomerović i Nedima Ohranovića (u daljnjem tekstu: prvoapelantica, drugoapelantica, trećeapelantica i četvrtoapelant ili apelanti), svi iz Sarajeva, apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv Presude Kantonalnog suda u Sarajevu (u daljnjem tekstu: Kantonalni sud) broj 65 0 Rs 262265 13 Rsž od 30. oktobra 2017. godine. S obzirom na to da advokat Nedim Muhić, koji je u ime apelanata podnio apelaciju, uz apelaciju nije priložio punomoć za zastupanje apelanata, od navedenog advokata je dopisom od 7. septembra 2020. godine zatraženo da dostavi punomoć. Advokat Nedim Muhić je 15. septembra 2020. godine dostavio punomoć za zastupanje trećeapelantice, a u odnosu na prvoapelanticu, drugoapelanticu i četvrtoapelanta nije dostavio punomoć za zastupanje u postupku pred Ustavnim sudom.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Ustavni sud je Odlukom o dopustivosti broj AP 3536/17 od 27. februara 2018. godine (dostupna na www.ustavnisud.ba) odbacio kao preuranjenu apelaciju broj AP 481/18 koju su apelanti podnijeli 25. januara 2018. godine protiv Presude Kantonalnog suda broj 65 0 Rs 262265 13 Rsž od 30. oktobra 2017. godine jer su apelanti protiv navedene presude Kantonalnog suda izjavili reviziju Vrhovnom sudu o kojoj u vrijeme rješavanja o podnesenoj apelaciji nije bila donesena konačna odluka. U obrazloženju odluke Ustavni sud je konstatirao da, nakon njezinog donošenja, neovisno o vrsti te odluke, apelanti imaju mogućnost ponovno podnijeti apelaciju u kojoj su dužni na propisanom obrascu apelacije pod tačkom 8.a) ostale odluke navesti i ovu odluku Ustavnog suda.
3. Na osnovu člana 23. Pravila Ustavnog suda, od Kantonalnog suda i Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: tuženi) zatraženo je 7. septembra 2020. godine da dostave odgovore na apelaciju.
4. Kantonalni sud je dostavio odgovor 23. septembra 2020. godine. Tuženi u ostavljenom roku nije dostavio odgovor na apelaciju.

III. Činjenično stanje

5. Činjenice predmeta koje proizlaze iz navoda apelacije i dokumenata predočenih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način.
6. Presudom Općinskog suda u Sarajevu (u daljnjem tekstu: Općinski sud) broj 65 0 Rs 262265 12 Rs od 10. juna 2013. godine obavezan je tuženi (Kanton Sarajevo, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša) da apelantima isplati razliku naknade toplog obroka za period od 1. januara 2011. godine do 31. oktobra 2012. godine, razliku naknade za korištenje godišnjeg odmora – regresa za 2011. godinu, razliku plaće po osnovu usklađivanja sa bruto satnicom zbog povećanja troškova života više od 5% u nominalnom iznosu u periodu od 1. januara 2011. godine do 31. oktobra 2012. godine, a trećeapelantici i jubilarnu nagradu za neprekidan rad u organima uprave od 10 godina, a sve u novčanim iznosima bliže označenim u izreci presude sa zakonskom zateznom kamatom, te da im nadoknadi troškove parničnog postupka.
7. Općinski sud je u obrazloženju presude, pored ostalog, naveo da je postavljeni tužbeni zahtjev u cijelosti osnovan. Naime, Općinski sud je istakao da je među parničnim strankama nesporno da su apelanti u periodu utuženja bili zaposlenici tuženog, kao i da su koristili godišnji odmor u utuženom periodu. Nadalje, Općinski sud je citirao odredbe čl. 2. i 3. stav 3. Općeg kolektivnog ugovora za teritoriju Federacije BiH (u daljnjem tekstu: OKU) i ukazao da je članom 1. Kolektivnog ugovora o izmjenama OKU-a, a kojim je izmijenjen član 9. OKU-a, propisano da usklađivanje najniže bruto satnice Vlada Federacije BiH vrši najmanje jednom godišnje u skladu s povećanjem indeksa troškova života i ukupnim privrednim napretkom, a na osnovu zvaničnih podataka Federalnog zavoda za statistiku. U vezi s tim, navedeno je da je Vlada Federacije BiH u skladu s navedenim ovlaštenjem, a primjenom od 1. marta 2008. godine, povećala neto satnicu sa 1,75 KM na 1,95 KM. Budući da tuženi apelantima nije povećao plaću u skladu s povećanjem najniže satnice, odnosno kako satnicu apelanata nije uskladio s povećanjem najniže satnice na osnovu povećanih troškova života većih od 5%, Općinski sud je istakao da apelantima pripada pravo na isplatu razlike manje isplaćene plaće.
8. Također, Općinski sud je naveo da je potraživanje razlike naknada za topli obrok osnovano jer granski kolektivni ugovor – Kolektivni ugovor za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH (u daljnjem tekstu: GKU), koji propisuje najpovoljnije pravo za ove apelante, nije prestao važiti istekom šest mjeseci od dana stupanja na snagu OKU-a. Nadalje, istaknuto je da nijedna od odredaba OKU-a takvo rješenje ne predviđa nego propisuje obavezu usklađivanja, pa tako prijelazne i završne odredbe OKU-a ne propisuju da njegovim stupanjem na snagu

prestaju važiti postojeći granski kolektivni ugovori, niti izostanak usklađivanja granskih kolektivnih ugovora u roku propisanom odredbom člana 39. stav 2. OKU-a može imati za pravnu posljedicu prestanak važenja tih granskih kolektivnih ugovora. U vezi s tim, ukazano je da je navedenim GKU-om, i to odredbama člana 31, propisano pravo službenika i namještenika na naknadu za ishranu najmanje u iznosu od 2% prosječne plaće u Federaciji BiH, a kako tuženi u smislu tog člana nije apelantima isplatio naknadu za topli obrok, to je Općinski sud tu naknadu dosudio kao u izreci.

9. Nadalje, Općinski sud je naveo da je članom 32. GKU-a propisano pravo na naknadu plaće za korištenje godišnjeg odmora najmanje u iznosu od 70% njegove plaće ili najmanje u visini prosječne plaće isplaćene u Federaciji BiH za prethodna tri mjeseca prije donošenja odluke o regresu, ako je to za službenika povoljnije, pa je i ta naknada dosuđena kao u izreci.
10. Najzad, Općinski sud je istakao da između parničnih stranka nije sporno, a što je utvrđeno iz nalaza vještaka, da je trećeapelantica ostvarila 10 godina neprekidnog rada u organima uprave. U vezi s tim, ukazano je da je članom 28. GKU-a propisano da će se službeniku isplatiti jubilarne nagrade za neprekidan rad u organima uprave u skladu s njihovim materijalnim mogućnostima, i to za navršenih 15 godina neprekidnog rada po osnovici za utvrđivanje visine jubilarne nagrade 1,25 prosječne plaće ostvarene u Federaciji u prethodna tri mjeseca, odnosno za navršenih pet godina neprekidnog rada po osnovici za utvrđivanje visine jubilarne nagrade 0,5 prosječne plaće ostvarene u Federaciji u prethodna tri mjeseca, a koju visinu tuženi nije osporio, pa je Općinski sud u cijelosti usvojio trećeapelantici postavljenu tužbeni zahtjev u tom dijelu.
11. Presudom Kantonalnog suda broj 65 0 Rs 262265 13 Rsž od 30. oktobra 2017. godine žalba tuženog je uvažena djelimično, te je preinačena prvostepena presuda u odluci o isplati o isplati razlike isplaćene plaće po osnovu usklađivanja s bruto satnicom zbog povećanja troškova života više od 5% u nominalnom iznosu, tako da je apelantima odbijen zahtjev za isplatu razlike isplaćenih plaća iz navedenog osnova za period od 1. januara 2011. godine do 31. oktobra 2012. godine, a trećeapelantici je odbijen i zahtjev za isplatu jubilarne nagrade za neprekidan rad u organima uprave od 10 godina, pa je tuženi obavezan da isplati apelantima iznose bliže označene u izreci presude, koji su niži od iznosa dosuđenih prvostepenom presudom. Također, u ostalom dijelu žalba tuženog je odbijena kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđena.
12. Kantonalni sud je u obrazloženju presude istakao da se navodima žalbe tuženog osnovano prigovara odluci prvostepenog suda kojom je tuženi obavezan na isplatu razlike plaća po osnovu

usklađivanja s bruto satnicom zbog povećanja troškova života više od 5% za sve apelante. Naime, ukazano je da su apelanti navedeni zahtjev zasnivali na izmjenama člana 9. OKU-a, a prvostepeni sud to prihvatio kao osnovano. Nadalje, Kantonalni sud je citirao izmijenjeni član 9. OKU-a i naveo da su apelanti na osnovu nalaza vještaka opredijelili zahtjev jer smatraju da im pravo iz tog osnova pripada u mjesečnom iznosu preciziranom u presudi. Shodno tome, ukazano je da žalba tuženog osnovano prigovara primjeni materijalnog prava u tom dijelu zato što je prvostepeni sud morao utvrditi da Federalni zavod za statistiku nije objavljivao zvanične podatke o povećanju indeksa troškova života i o ukupnom privrednom napretku, kao i da Vlada Federacije BiH nije vršila usklađivanje najniže bruto satnice, pa tako nisu postojali parametri na osnovu kojih bi sud mogao utvrditi da je osnovica koja je služila kao obračun plaće apelantima trebala biti povećana. Dakle, istaknuto je da cijeneći sadržaj izmijenjenog člana 9. OKU-a i ovlaštenje Vlade Federacije BiH opisano u tom članu, sam sud nije imao ovlaštenja niti je to mogao prepustiti vještaku da utvrđuje indeks povećanja troškova života, te da na osnovu tog indeksa vrši usklađivanje bruto satnice. Kantonalni sud je naveo da su tako svi parametri za spomenuto usklađivanje nedostajali vještaku kada je sačinjavao nalaz na osnovu kojeg je i izračunao razliku u isplatama plaća, a Vrhovni sud Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Vrhovni sud) u Odluci o spornom pravnom pitanju broj 65 0 P 496860 16 SPP 2 od 27. januara 2017. godine zauzeo je stav da sud nema ovlaštenja da u parničnom postupku utvrđuje indeks povećanja troškova života, a time i da utvrđuje, odnosno da vrši usklađivanje najniže bruto satnice.

13. Također, Kantonalni sud je istakao da tuženi osnovano prigovara odluci prvostepenog suda kada je trećeapelantici dosudio jubilarnu nagradu za 10 godina neprekidnog rada u organima uprave. Naime, ukazano je da u budžetu Kantona Sarajevo za 2011. godinu, odnosno 2012. godinu nisu bila odobrena sredstva za isplatu jubilarne nagrade budžetskih korisnika kako to slijedi iz Zakona o izvršenju budžeta Kantona Sarajevo i zaključka Vlade Kantona Sarajevo od 23. februara 2012. godine. Isto tako, navedeno je da je odredbom člana 28. GKU-a pravo na jubilarnu nagradu predviđeno u skladu s materijalnim mogućnostima obveznika. Prema tome, Kantonalni sud je istakao da iz navedenog proizlazi da nije postojala materijalna mogućnost tuženog za isplatu jubilarne nagrade, pa tuženi i nije bio u obavezi jubilarnu nagradu isplatiti trećeapelantici bez obzira na to što je ona stekla to pravo, a koje je uvjetovano materijalnim mogućnostima obveznika.
14. Rješenjem Vrhovnog suda broj 65 0 Rs 262265 18 Rev od 15. januara 2019. godine odbačena je revizija apelanata podnesena protiv navedene presude Kantonalnog suda kao nedopuštena.

15. U obrazloženju rješenja Vrhovni sud je naveo da shodno odredbi člana 237. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“ br. 53/03, 73/05 i 19/06 – u daljnjem tekstu: ZPP), koji se u konkretnom postupku primjenjuje na osnovu odredbe člana 106. stav 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH” broj 98/15; stupio na snagu 31. decembra 2015. godine, a prvostepena presuda je donesena 10. juna 2013. godine), revizija nije dopuštena budući da vrijednost osporenog dijela pravosnažne presude ni za jednog apelanta ne prelazi propisani cenzus (iznos od 10.000,00KM). U vezi s tim je istakao da su apelanti formalni suparničari, u smislu odredbe člana 362. stav 1. tačka 2. ZPP-a, pa se u materijalnom pravnom smislu radi o više tužbenih zahtjeva istaknutih u jednoj tužbi od više tužilaca, te se za ocjenu dopuštenosti revizije uzima u obzir pojedinačna vrijednost osporenog dijela pravosnažne presude svakog od pojedinih suparničara, a ne po njihovom zbiru. S obzirom na to da vrijednost osporenog dijela pravosnažne presude niti za jednog od apelanata ne prelazi limitirajući vrijednosni kriterij propisan odredbom člana 237. stav 2. ZPP-a, Vrhovni sud je zaključio da revizija po tom zakonskom osnovu nije dopuštena. U konačnici, Vrhovni sud je zaključio da u konkretnom predmetu nema osnova ni za izuzetno odlučivanje po izjavljenoj reviziji u smislu odredbe člana 237. stav 3. ZPP-a jer to ne bi bilo od značaja za primjenu prava u drugim slučajevima.

Uporedni slučajevi ostvarivanja prava na jubilarnu nagradu iz sredstava tuženog

16. Presudom Kantonalnog suda broj 65 0 Rs 523854 17 Rsž od 20. novembra 2018. godine odbijena je kao neosnovana žalba tuženog protiv Presude Općinskog suda broj 65 0 Rs 523854 15 Rs od 25. januara 2017. godine kojom je usvojen zahtjev tužiteljice D. K., uposlenice Kantonalne uprave za inspekcijske poslove tuženog, za isplatu jubilarne nagrade. U postupku je utvrđeno da je tužiteljica za neprekidan rad u trajanju od 20 godina ostvarila pravo na jubilarnu nagradu. Tuženi je u žalbi protiv navedene presude Općinskog suda naveo da isplata jubilarne nagrade ovisi o materijalnoj mogućnosti tuženog, te da je prvostepeni sud nepravilno tumačio član 28. GKU-a. U obrazloženju presude Kantonalni sud je naveo da je prvostepeni sud pravilno postupio primijenivši odredbu člana 28. GKU-a, a kojom je propisano da će se službeniku isplatiti jubilarna nagrada za neprekidan rad za ostvarenih 20 godina ukupnog rada u preciziranom iznosu. U vezi s tim, istaknuto je da je pravo na jubilarnu nagradu tužiteljicino stečeno pravo u okviru njenog radnog statusa, a koje crpi iz GKU-a. Nadalje, ukazano je da nedostatak sredstava u budžetu za isplate jubilarnih nagrada tuženog ne oslobađa ispunjenja obaveze isplate jubilarne nagrade ustanovljene GKU-om kao imperativnim propisom. Dakle, Kantonalni sud je istakao da činjenica da tuženi nije planirao izdatke za isplatu jubilarne

nagrade nije od utjecaja na odluku o tužbenom zahtjevu, koji je zasnovan na radnopravnom odnosu, te se ne mogu primjenjivati odredbe Zakona o budžetima s obzirom na to da je tuženi bio dužan osigurati sredstva za namirenje obaveza, koje je preuzeo potpisivanjem GKU-a. Prema tome, navedeno je da je neosnovano pozivanje tuženog na budžet Kantona Sarajevo budući da je dužnost tuženog bila da u budžetu osigura dovoljno sredstava za isplatu naknada iz radnog odnosa svim budžetskim korisnicima.

17. Ustavni sud zapaža da je u ostalim presudama Kantonalnog suda (33) koje su apelanti dostavili kao uporedne predmete Kantonalni sud izrazio ista pravna stajališta kao u citiranom predmetu.

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

18. Apelanti smatraju da im je osporenom odlukom povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija) i pravo na imovinu iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju.

U odnosu na isplatu jubilarne nagrade

19. U vezi s tim, trećeapelantica, u suštini, navodi da joj je osporenom presudom Kantonalnog suda povrijeđeno pravo na pravnu sigurnost kao segment prava na pravično suđenje. Ukazala je da je Kantonalni sud u konkretnom predmetu zauzeo drugačije stajalište u osporenoj presudi u slučaju koji je činjenično sličan i pravno identičan kao i prethodni predmeti pred tim sudom. Također, trećeapelantica je istakla da je u međuvremenu saznala i za praksu Ustavnog suda, gdje je Ustavni sud u predmetu broj AP 4582/16 od 6. decembra 2018. godine (koji je činjenično i pravno identičan ovom predmetu) utvrdio povredu prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije, te ukinuo presudu Kantonalnog suda.
20. Nadalje, trećeapelantica je ukazala na praksu Kantonalnog suda gdje se u gotovo identičnim predmetima udovoljavalo tužbenim zahtjevima, te se u tom smislu pozvala na konkretne odluke Kantonalnog suda, koje je i priložila uz apelaciju (34 presude Kantonalnog suda donesene u periodu od 2016. do 2018. godine). Dalje je navedeno da je Kantonalni sud zauzeo drugačije stajalište u osporenoj presudi u slučaju koji je činjenično sličan i pravno identičan kao i prethodni predmeti pred tim sudom, i to u periodu od samo pet dana, a da nije dao obrazloženje zašto odstupa od dotadašnje prakse. Osim toga, istaknuto je da je zakonskim rješenjima ZPP-a u

domaćem pravnom sistemu uspostavljen mehanizam kojim bi se osigurala dosljednost sudske prakse i izbjeglo usvajanje protivrječnih presuda, kao i da je u predmetu Općinskog suda broj 65 0 Rs 476737 14 Rs pokrenuto rješavanje spornog pravnog pitanja, ali Vrhovni sud u tom predmetu nije odlučio, već ga je odbacio.

21. Povredu navedenih prava trećeapelantica vidi i u pogrešnoj primjeni materijalnog prava kada je Kantonalni sud u osporenoj odluci uvažavajući žalbu tuženog odbio njen zahtjev za isplatu jubilarne nagrade. U vezi s tim, trećeapelantica se pozvala na praksu Ustavnog suda u odlukama br. AP 9/07, AP 3271/06 i AP 1315/06 u kojima je zauzet stav da nedostatak novca na koji se u konkretnom slučaju poziva tuženi ne može biti prihvaćen kao razlog neispunjenja obaveze, te da se argument da tuženi nije imao novac na koji se sudovi pozivaju kada odbijaju zahtjev tužilaca ne može protumačiti drukčije nego kao proizvoljnost u primjenjivanju zakona. Trećeapelantica je ukazala i na stav Vrhovnog suda iskazan u presudi od 24. januara 2017. godine, u kojem predmetu je reviziju izjavio tuženi, a koja je u pogledu isplate jubilarne nagrade odbijena i kojom je u tom dijelu potvrđena presuda Kantonalnog suda koji je udovoljio tužbenom zahtjevu za isplatu jubilarne nagrade.

U odnosu na isplatu razlike plaće

22. Apelanti, u suštini, smatraju da je navedeni stav Kantonalnog suda u potpunosti suprotan stavu Vrhovnog suda navedenom u predmetu broj 65 0 Rs 400133 17 Rev od 5. decembra 2017. godine. Također, navode da Kantonalni sud nije uzeo u obzir činjenicu da je povećanje satnice izvršeno 1. marta 2008. godine, te da se stoga apelantima trebala dosuditi razlika plaća za relevantni period primjenom Odluke Vlade Federacije BiH broj V-290/08 od 15. aprila 2008. godine, koja je donesena na osnovu člana 9. OKU-a. Pored toga, apelanti smatraju da je osporenim presudom povrijeđeno i pravo na pravnu sigurnost jer je Kantonalni sud u gotovo identičnim predmetima usvajao tužbene zahtjeve, te su se u tom smislu pozvali na konkretne presude Kantonalnog suda donesene u periodu od 2012. do 2013. godine, ali koje nisu priložili uz apelaciju. U vezi s tim, apelanti smatraju da su i diskriminirani jer se u identičnim predmetima udovoljavalo tužbenim zahtjevima.

b) Odgovor na apelaciju

23. Kantonalni sud je naveo da osporena presuda tog suda od 30. oktobra 2017. godine djelimično odstupa od dotadašnjeg odlučivanja Kantonalnog suda u sličnim predmetima u odnosu na dosuđenje jubilarne nagrade, što dovodi u pitanje prava apelanata na pravično suđenje. Shodno tome, Kantonalni sud je predložio da se apelacija djelimično usvoji i odluči kako je to učinjeno i

u Odluci Ustavnog suda broj AP 4582/16 od 6. decembra 2018. godine. Također, Kantonalni sud je istakao da je u ostalom dijelu navedena presuda zakonito donesena, pa je predložio da se odluči na način kao u Odluci broj AP 3263/18 od 17. decembra 2019. godine, da se apelacija odbije i utvrdi da ne postoji povreda navedenih prava apelanata.

V. Relevantni propisi

24. **Kolektivni ugovor za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine** („Službene novine FBiH” br. 23/00, 50/00 – ispravka, 97/13, 18/16 i 89/16).

25. Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst **Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine** („Službene novine FBiH” br. 23/00, 50/00 – ispravka), sačinjen u Ustavnom sudu koji je važio u vrijeme donošenja osporene odluke, a koji u relevantnom dijelu glasi:

Član 28.

Službeniku će se isplatiti jubilarna nagrada za neprekidan rad u organima uprave, u skladu sa njihovim materijalnim mogućnostima, i to za navršenih:

- 5 godina 0,50 prosječne mjesečne plaće
- 10 godina 1 prosječna mjesečna plaća
- 15 godina 1,25 prosječne mjesečne plaće
- 20 godina 1,25 prosječne mjesečne plaće
- 25 godina 1,75 prosječne mjesečne plaće
- 30 godina 2 prosječne mjesečne plaće
- 35 godina 2,5 prosječne mjesečne plaće.

Osnovica za utvrđivanje visine jubilarne nagrade je prosječna plaća ostvarena u Federaciji u prethodna tri mjeseca.

26. **Zakon o parničnom postupku** („Službene novine Federacije BiH“ br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15). Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu koji glasi:

IIIa. - POSTUPAK ZA RJEŠAVANJE SPORNOG PRAVNOG PITANJA

Član 61a.

(1) *Ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije radi rješavanja spornog pravnog pitanja.*

(2) *Sud koji je pokrenuo postupak za rješavanje spornog pravnog pitanja dužan je zastati sa postupkom dok se ne okonča postupak pred Vrhovnim sudom Federacije.*

Član 237. stav (3)

(3) *Izuzetno, Vrhovni sud Federacije može dopustiti reviziju u svim predmetima ako ocijeni da bi odlučivanje po reviziji bilo od značaja za primjenu prava u drugim slučajevima.*

27. Kolektivni ugovor o izmjenama Općeg kolektivnog ugovora za teritoriju FBiH („Službene novine FBiH“ br. 54/05 i 62/08) u relevantnom dijelu glasi:

Član 1.

Član 9. Opšteg kolektivnog ugovora za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

„Usklađivanje najniže bruto satnice Vlada Federacije Bosne i Hercegovine vrši najmanje jednom godišnje, u skladu sa povećanjem indeksa troškova života i ukupnim privrednim napretkom, a na osnovu zvaničnih podataka Federalnog zavoda za statistiku.

U slučaju vanrednog povećanja troškova života većih od 5%, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine obavezna je da poveća najmanju bruto satnicu svaka tri mjeseca.

Povećanje najniže bruto satnice na osnovu povećanja troškova života odnosi se na sve plaće u istom nominalnom iznosu.

Poslodavac je obavezan da vodi računa da ne dođe do narušavanja razlike između zagarantovane plaće i drugih plaća različitih vrijednosti. Ovi odnosi će se preciznije regulisati kolektivnim ugovorima područja djelatnosti i pravilnicima o radu“.

28. **Odluka o utvrđivanju najniže satnice u FBiH** („Službene novine FBiH“ broj 22/08) u relevantnom dijelu glasi:

I.

U Federaciji Bosne i Hercegovine, utvrđuje se:

- 1. najniža bruto satnica u iznosu od 3,26 KM,*
- 2. najniža neto satnica u iznosu od 1,95 KM.*

VI. Dopustivost

29. U skladu sa članom VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine Ustavni sud, također, ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

30. U skladu sa članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome osporava, iscrpljeni svi djelotvorni pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako je podnesena u roku od 60 dana od dana kada je podnosilac apelacije primio odluku o posljednjem djelotvornom pravnom lijeku koji je koristio.

a) Dopustivost apelacije u odnosu na prvoapelanticu, drugoapelanticu i četvrtoapelanta

31. Pri ispitivanju dopustivosti apelacije u ovom dijelu Ustavni sud je pošao od odredbi člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 18. stav (3) tačka d) Pravila Ustavnog suda.

32. Član 18. stav (3) tačka d) Pravila Ustavnog suda glasi:

Apelacija nije dopustiva ako postoji neki od sljedećih slučajeva:

d) apelaciju je podnijelo neovlašteno lice;

33. S obzirom na to da je predmetnu apelaciju u ime apelanata podnio advokat Nedim Muhić, a uz apelaciju nisu bile priložene punomoći za zastupanje, Ustavni sud je 7. septembra 2020. godine od navedenog advokata zatražio dostavu punomoći za zastupanje apelanata u ovom predmetu. Postupajući po zahtjevu Ustavnog suda, advokat Nedim Muhić je u ostavljenom roku djelimično udovoljio zahtjevu dostavljajući punomoć samo za trećeapelanticu, a nije dostavio punomoć za prvoapelanticu, drugoapelanticu i četvrtoapelanta.

34. Budući da advokat Nedim Muhić nije u cijelosti udovoljio zahtjevu Ustavnog suda, te je propustio da u ostavljenom roku dopuni apelaciju s traženom punomoći za sve apelante, Ustavni

sud je primjenom odredbe člana 18. stav (3) tačka d) Pravila Ustavnog suda u odnosu na prvoapelanticu, drugoapelanticu i četvrtoapelanta odlučio kao u izreci ove odluke.

b) Dopustivost apelacije u odnosu na trećeapelanticu

35. Prilikom ispitivanja dopustivosti apelacije u smislu člana 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud podsjeća na to da je Odlukom Ustavnog suda broj AP 3536/17 od 27. februara 2018. godine odbačena kao preuranjena apelacija broj AP 481/18, koju su apelanti podnijeli protiv Presude Kantonalnog suda broj 65 0 Rs 262265 13 Rsž od 30. oktobra 2017. godine budući da je pred Vrhovnim sudom bio u toku postupak povodom revizije apelanata. U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje da je revizija u konkretnom slučaju bila neefektivan pravni lijek s obzirom na to da je Rješenjem Vrhovnog suda broj 65 0 Rs 262265 18 Rev od 15. januara 2019. godine (punomoćnik apelanata primio navedeno rješenje 26. februara 2019. godine) revizija odbačena kao nedopuštena. Slijedom navedenog, konačna odluka u ovom predmetu je Presuda Kantonalnog suda broj 65 0 Rs 262265 13 Rsž od 30. oktobra 2017. godine, koja je u konkretnom slučaju predmet osporavanja apelacijom, a kojom je meritorno odlučeno o tužbenom zahtjevu trećeapelantice, pa će Ustavni sud apelacione navode ispitati u odnosu na tu presudu. Stoga, Ustavni sud, u skladu sa svojom praksom (vidi Ustavni sud, Odluka broj AP 2884/06 od 10. januara 2008. godine, dostupna na internetskoj stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba), kao relevantan datum podnošenja apelacije uzima u obzir datum kada je podnesena apelacija u predmetu broj AP 481/18, koja je odbačena kao preuranjena (vidi Ustavni sud, Odluka broj AP 3536/17 od 27. februara 2018. godine, dostupna na www.ustavnisud.ba). S obzirom na to da je Presuda Kantonalnog suda broj 65 0 Rs 262265 13 Rsž od 30. oktobra 2017. godine dostavljena trećeapelantici punomoćniku 12. decembra 2017. godine, a da je apelacija protiv navedene presude Kantonalnog suda podnesena 25. januara 2018. godine, proizlazi da je apelacija podnesena u roku od 60 dana, kako je propisano članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda, čime je ispunjen ovaj uvjet dopustivosti predmetne apelacije. Konačno, apelacija ispunjava i uvjete iz člana 18. st. (3) i (4) Pravila Ustavnog suda jer ne postoji neki formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva, niti je očigledno (*prima facie*) neosnovana.
36. Imajući u vidu odredbe člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 18. st. (1), (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da predmetna apelacija ispunjava uvjete u pogledu dopustivosti.

VII. Meritum

37. Trećeapelantica smatra da joj je osporenom presudom povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije, pravo na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju i zabrana diskriminacije iz člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 14. Evropske konvencije.

Pravo na pravično suđenje

38. Član II/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz stava 2. ovog člana, što uključuje:

e) Pravo na pravično saslušanje u građanskim i krivičnim stvarima i druga prava u vezi sa krivičnim postupkom.

39. Član 6. stav 1. Evropske konvencije u relevantnom dijelu glasi:

1. Prilikom utvrđivanja njegovih građanskih prava i obaveza ili krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom ustanovljenim zakonom.

40. Ustavni sud zapaža da se u konkretnom slučaju postupak iz kojeg je proizašla osporena presuda odnosi na utvrđivanje prava iz radnog odnosa, dakle radi se o predmetu građanskopravne prirode (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj AP 2184/09 od 13. juna 2012. godine, dostupna na www.ustavnisud.ba, tačka 24), pa, stoga, trećeapelantica u predmetnom postupku uživa garancije prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije.

41. Suština navoda apelacije koji se odnose na pravično suđenje svodi se na trećeapelanticine tvrdnje da je osporena presuda izazvala pravnu nesigurnost zbog nedosljednosti sudske prakse Kantonalnog suda kako u odnosu na isplatu jubilarne nagrade tako i u odnosu na isplatu razlike plaće, kao i da je Kantonalni sud proizvoljno primijenio materijalno pravo u odnosu na isplatu jubilarne nagrade i u odnosu na isplatu razlike plaće.

42. Ustavni sud, prije svega, ukazuje na to da, prema praksi Evropskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Evropski sud) i Ustavnog suda, zadatak ovih sudova nije da preispituju zaključke redovnih sudova u pogledu činjeničnog stanja i primjene prava (vidi Evropski sud, *Pronina protiv Rusije*, odluka o dopustivosti od 30. juna 2005. godine, aplikacija broj 65167/01). Naime, Ustavni

sud nije nadležan supstituirati redovne sudove u procjeni činjenica i dokaza, već je, općenito, zadatak redovnih sudova da ocijene činjenice i dokaze koje su izveli (vidi Evropski sud, *Thomas protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 10. maja 2005. godine, aplikacija broj 19354/02). Zadatak Ustavnog suda je da ispita da li su, eventualno, povrijeđena ili zanemarena ustavna prava (pravo na pravično suđenje, pravo na pristup sudu, pravo na djelotvoran pravni lijek i dr.), te da li je primjena zakona bila, eventualno, proizvoljna ili diskriminaciona.

43. Ustavni sud će se, dakle, izuzetno upustiti u ispitivanje načina na koji su nadležni sudovi utvrđivali činjenice i na tako utvrđene činjenice primijenili pozitivnopravne propise kada je očigledno da je u određenom postupku došlo do proizvoljnog postupanja redovnog suda kako u postupku utvrđivanja činjenica tako i primjene relevantnih pozitivnopravnih propisa (vidi Ustavni sud, Odluka broj *AP 311/04* od 22. aprila 2005. godine, stav 26). U kontekstu navedenog, Ustavni sud podsjeća i da je u više svojih odluka ukazao da očigledna proizvoljnost u primjeni relevantnih propisa nikada ne može voditi ka pravičnom postupku (vidi Ustavni sud, Odluka broj *AP 1293/05* od 12. septembra 2006. godine, tačka 25. i dalje i, *mutatis mutandis*, Evropski sud, *Andelković protiv Srbije*, presuda od 9. aprila 2013. godine, tačka 24). Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud će u konkretnom slučaju, s obzirom na pitanja koja se pokreću predmetnom apelacijom, ispitati da li je osporena presuda zasnovana na proizvoljnoj primjeni materijalnog prava, kao i da li je osporenim presudom povrijeđeno načelo pravne sigurnosti.

a) U odnosu na isplatu jubilarne nagrade

44. Trećeapelantica smatra da je osporena presuda izazvala pravnu nesigurnost zbog nedosljednosti sudske prakse Kantonalnog suda, kao i da je Kantonalni sud proizvoljno primijenio materijalno pravo, a sve to u odnosu na isplatu jubilarne nagrade. Shodno navedenom, Ustavni sud podsjeća da je u svojoj dosadašnjoj praksi razmatrao isto pravno pitanje u predmetu broj *AP 4582/16* (vidi Odluka o dopustivosti i meritumu broj *AP 4582/16* od 6. decembra 2018. godine, dostupna na www.ustavnisud.ba). Naime, u navedenoj odluci Ustavni sud je istakao: „U okolnostima konkretnog slučaja, koji je predmet ove odluke, predmet osporavanja apelacijom je presuda Kantonalnog suda kao suda posljednje instance u konkretnom slučaju, protiv koje nema drugih djelotvornih pravnih lijekova mogućih prema zakonu. Apelanti navedenu presudu osporavaju tvrdeći da je taj sud u sporovima proisteklim između istog tuženog i uposlenika organa uprave tuženog kao parničnih stranaka i iz gotovo identičnog činjeničnog i pravnog pitanja donosio potpuno drugačije odluke u periodu 2013–2017. godine koje su priložene uz apelaciju. Stoga, Ustavni sud u svjetlu pobrojanih principa mora ispitati da li je došlo do kršenja principa pravne

sigurnosti kao segmenta prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije“ (stav 35).

45. U navedenoj odluci Ustavni sud je istakao: „U vezi s tim, Ustavni sud zapaža da je Kantonalni sud u presudama koje su apelanti kao uporedne slučajeve dostavili [...] odbio kao neosnovane žalbe tuženog protiv presuda Općinskog suda kojima su usvojeni tužbeni zahtjevi uposlenika organa uprave tuženog za isplatu jubilarne nagrade. U svim žalbama tuženi je navodio da nisu postojale materijalne mogućnosti tuženog za isplatu jubilarnih nagrada, da sredstva nisu planirana u budžetu za tekuću godinu (2011–2016. godina) pa tuženi nije bio u obavezi tužiocima isplatiti jubilarnu nagradu. U odnosu na takve žalbene navode, Kantonalni sud je u svim presudama koje su apelanti dostavili [...] odbio žalbe tuženog i istakao da je prvostepeni sud pravilno postupio primijenivši odredbu člana 28. Kolektivnog ugovora, a kojom je propisano da će se službeniku isplatiti jubilarna nagrada. Također je utvrđeno da tužioci kao zaposlenici tuženog svoja prava iz radnog odnosa crpe iz njima najpovoljnijeg pravnog osnova, a u konkretnom slučaju to je Kolektivni ugovor, pri čemu je tuženi svakako bio dužan da u budžetu osigura dovoljno sredstava za isplatu obaveza koje proizlaze iz radnog odnosa. Stoga je neosnovan i nije od utjecaja žalbeni navod tuženog u pogledu nepostojanja materijalnih mogućnosti za isplatu jubilarne nagrade“ (stav 37).

46. Nadalje, Ustavni sud je u citiranoj odluci naveo: „Nasuprot navedenom pravnom stavu, Kantonalni sud je u osporenoj odluci zauzeo potpuno suprotan stav kada je za razliku od svih drugih citiranih predmeta uvažio žalbu tuženog i preinačio presudu Općinskog suda na taj način što je u konačnici odbio zahtjev apelanata za isplatu jubilarne nagrade. Pri tome Ustavni sud zapaža da je u konkretnom slučaju utvrđeno gotovo identično činjenično stanje i identična pravna osnova kao i u drugim navedenim predmetima. Osim toga, Kantonalni sud je u presudi naveo iste razloge kao i u navedenim uporednim predmetima, i to da nije postojala materijalna mogućnost tuženog za isplatu jubilarnih nagrada jer u budžetu za 2011. godinu nisu bila planirana sredstva za jubilarnu nagradu [...]. Ustavni sud zapaža da je Kantonalni sud u osporenoj presudi potpuno suprotno od svog postupanja u ranijim i kasnijim gotovo identičnim predmetima uvažio žalbene navode tuženog. Pri tome, Ustavni sud zapaža da je [...] izostalo objektivno i razumno obrazloženje zašto apellantima nisu priznata prava prema članu 28. Kolektivnog ugovora u vezi sa članom 3. stav 3. Općeg kolektivnog ugovora, kojim je predviđena primjena najpovoljnijeg prava iz radnog odnosa i kako je to ocijenio Kantonalni sud u svim drugim navedenim slučajevima. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da je u osporenoj odluci Kantonalni sud u okolnostima potpuno identičnog ili sličnog činjeničnog i

pravnog osnova donio suprotnu odluku u odnosu na dugogodišnju zauzetu praksu, a da za promjenu prakse nije ponudio bilo kakve razloge. Ustavni sud pri tome ima u vidu da redovni sudovi tokom izgradnje sudske prakse mogu donositi različite odluke što podrazumijeva razvoj sudske prakse, međutim, odstupanja od dosljednosti sudske prakse moraju imati objektivno i razumno opravdanje i objašnjenje, a što je u konkretnom slučaju izostalo. Stoga, Ustavni sud smatra da je osporenom odlukom prekršen princip pravne sigurnosti u situaciji kada je isti sud u gotovo identičnim ili sličnim pitanjima ostvarivanja prava na jubilarnu nagradu tužilaca koji su u istoj situaciji kao i apelanti donosio odluke kojima je usvojen tužbeni zahtjev tužilaca“ (stav 38).

47. Također, u citiranoj odluci Ustavni sud je istakao: „Vrhovni sud je kao najviši sud u sudskoj hijerarhiji imao zakonsku mogućnost da odlučujući o reviziji apelanata protiv presude Kantonalnog suda shodno članu 237. stav 3. ZPP-a utvrdi pravno shvatanje koje bi bilo od značaja za jedinstvenu pravilnu primjenu prava u drugim slučajevima, međutim, Vrhovni sud je rješenjem od 15. februara 2018. godine takav zahtjev apelanata odbacio kao nedopušten. Također, Ustavni sud zapaža da je zahtjev Općinskog suda u predmetu broj 65 0 Rs 476737 14 Rs kojim je u smislu člana 61a. ZPP-a pokrenuto rješavanje spornog pravnog pitanja, Vrhovni sud odbacio kao nedozvoljen. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da postojeći mehanizmi ujednačavanja sudske prakse u konkretnom slučaju nisu bili efikasni. Stoga, Ustavni sud smatra da je Kantonalni sud kao sud posljednje instance za odlučivanje u konkretnom slučaju apelanata, zauzimajući drugačiji stav u osporenoj presudi u slučaju koji je potpuno identičan ili sličan drugim predmetima, a da za to nije dao objektivno i razumno obrazloženje, povrijedio načelo pravne sigurnosti kao jedno od osnovnih vidova vladavine prava, koje je neodvojiv element prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije“ (stav 39).

48. Stoga je Ustavni sud u citiranoj odluci zaključio: „S obzirom na utvrđenu povredu načela pravne sigurnosti kao jednog od osnovnih vidova vladavine prava u okviru prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije, Ustavni sud ne smatra neophodnim razmatrati da li je osporenom odlukom Kantonalnog suda došlo i do kršenja prava na pravično suđenje proizvoljnom primjenom materijalnog prava kao i povrede prava na imovinu“ (stav 40).

49. Imajući u vidu da je o identičnom pravnom pitanju, *mutatis mutandis*, raspravljano u predmetu broj AP 4582/16, Ustavni sud se umjesto posebnog obrazloženja merituma konkretne odluke u pogledu trećeapelantinih navoda u cijelosti poziva na obrazloženje i razloge navedene u toj

odluci, slijedom čega Ustavni sud zaključuje da je u konkretnom slučaju povrijeđeno načelo pravne sigurnosti kao jedan od osnovnih vidova vladavine prava u okviru prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije jer je Kantonalni sud kao sud posljednje instance za odlučivanje u konkretnom slučaju zauzeo drugačiji stav u osporenoj presudi u slučaju koji je potpuno identičan ili sličan drugim predmetima, a da za to nije dao objektivno i razumno obrazloženje.

50. U skladu s navedenim, Ustavni sud smatra da je Kantonalni sud svojom odlukom povrijedio načelo pravne sigurnosti kao jedan od osnovnih vidova vladavine prava u okviru prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije u dijelu u kojem je odlučeno o isplati jubilarne nagrade. Shodno tome, Ustavni sud ne smatra neophodnim razmatrati da li je osporenom odlukom Kantonalnog suda došlo i do kršenja prava na pravično suđenje u odnosu na primjenu prava, niti prava na imovinu.

b) U odnosu na isplatu razlike plaće

51. Trećeapelantica, također, smatra da je osporena presuda izazvala pravnu nesigurnost zbog nedosljednosti sudske prakse Kantonalnog suda, kao i da je Kantonalni sud proizvoljno primijenio materijalno pravo, a sve to u odnosu na isplatu razlike plaće. Shodno navedenom, Ustavni sud ukazuje da je u dosadašnjoj praksi razmatrao gotovo identično činjenično i pravno pitanje u Odluci o dopustivosti broj AP 2303/17 od 15. novembra 2017. godine u kojoj, u odnosu na prigovore o proizvoljnoj primjeni prava, nije utvrđeno kršenje prava na koja su se apelanti u tom predmetu pozvali, te u nizu drugih odluka o dopustivosti koje su slijedile nakon nje, kao npr. br. AP 5444/17 od 13. marta 2018. godine, AP 6002/18 od 13. februara 2019. godine, kao i u odlukama o dopustivosti i meritumu br. AP 349/18 od 8. maja 2019. godine, AP 3263/18 od 17. decembra 2019. godine, AP 5336/18 od 15. januara 2020. godine, AP 4932/18 od 4. juna 2020. godine i AP 941/19 od 9. septembra 2020. godine, a koje su se odnosile na gotovo identično činjenično i pravno pitanje (sve odluke dostupne na www.ustavnisud.ba), te da u vezi s tim Ustavni sud nije našao proizvoljnost u postupanju redovnih sudova.

52. Stoga, Ustavni sud ne vidi razlog zbog kojeg bi u ovoj odluci zauzeo drugačiji stav. Dakle, imajući u vidu sadržaj relevantnih odredaba OKU-a koje je Kantonalni sud imao u vidu prilikom odlučivanja o trećeapelanticinom tužbenom zahtjevu, Ustavni sud iz obrazloženja osporene odluke ne zapaža bilo kakvu proizvoljnost u segmentu primjene materijalnog prava. Navedeno posebno zato što je Kantonalni sud u osporenoj odluci jasno obrazložio na kojim relevantnim propisima je zasnovao odluku, pozivajući se pri tome na zauzeto pravno shvatanje

Vrhovnog suda o spornom pravnom pitanju koje je identično predmetu trećeapelanticeog tužbenog zahtjeva (zahtjev za isplatu naknade na ime razlike plaće po osnovu usklađivanja s bruto satnicom zbog povećanja troškova života od 5%), koje je zauzelo Građansko odjeljenje Vrhovnog suda 27. januara 2017. godine, dajući za svoj stav argumentirano obrazloženje koje se ne može smatrati proizvoljnim.

53. Stoga, imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da osporenom odlukom Kantonalnog suda nije došlo do kršenja trećeapelanticeog prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije proizvoljnom primjenom materijalnog prava, u dijelu u kojem je odlučeno o isplati razlike plaće.
54. U pogledu navoda o kršenju prava na pravično suđenje koje je trećeapelantica dovela u vezu s načelom pravne sigurnosti, Ustavni sud zapaža da se suština tih navoda odnosi na tvrdnju da je u sporovima koji su se vodili pred Kantonalnim sudom u kojim su, prema trećeapelanticeim tvrdnjama, donesene odluke iz istog činjeničnog i pravnog osnova zauzet potpuno drugačiji stav, i to da je udovoljeno tužbenim zahtjevima o gotovo identičnom činjeničnom i pravnom pitanju, te se u prilog navedenim tvrdnjama pozvala na presude Kantonalnog suda iz 2012. i 2013. godine.
55. U vezi s tim apelacionim navodima, Ustavni sud prvenstveno zapaža da trećeapelantica, iako je navela da je Kantonalni sud o istom činjeničnom i pravnom pitanju donosio različite odluke, nije Ustavnom sudu dostavila niti jednu odluku na te okolnosti, zbog čega Ustavni sud uopće ne može provjeriti te apelacione navode. Osim toga, Ustavni sud zapaža da je u konkretnom slučaju osporena presuda Kantonalnog suda koja je zasnovana na pravnom shvatanju koje je zauzelo Građansko odjeljenje Vrhovnog suda od 27. januara 2017. godine, a da se trećeapelantica poziva na odluke Kantonalnog suda iz 2012. i 2013. godine, pa je očigledno da je navedeno pravno shvatanje Vrhovni sud zauzeo nakon donošenja odluka na koje se trećeapelantica poziva. Dakle, Kantonalni sud je promijenio svoju praksu nakon što je Vrhovni sud zauzeo stav o relevantnom pravnom pitanju, te se stoga, prema mišljenju Ustavnog suda, ne može govoriti o povredi načela pravne sigurnosti koji garantira pravo na pravično suđenje.
56. S obzirom na navedeno, Ustavni sud, također, smatra da Kantonalni sud svojom odlukom nije povrijedio trećeapelanticeino pravo na pravično suđenje u vezi s načelom pravne sigurnosti iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije u dijelu u kojem je odlučeno o isplati razlike plaće.

Zabrana diskriminacije

57. Član II/4. Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

Uživanje prava i sloboda, predviđenih u ovom članu ili u međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I ovog Ustava, osigurano je svim licima u Bosni i Hercegovini bez diskriminacije po bilo kojem osnovu kao što je pol, rasa, boja, jezik, vjera, političko i drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost sa nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

58. Član 14. Evropske konvencije glasi:

Uživanje prava i sloboda predviđenih u ovoj konvenciji osigurava se bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost s nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

59. Iako trećeapelantica nije eksplicitno navela u vezi s kojim pravom smatra da je diskriminirana, iz navoda apelacija proizlazi da smatra da joj je prekršena zabrana diskriminacije iz člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 14. Evropske konvencije u vezi s pravom na pravično suđenje. U vezi s tim, Ustavni sud podsjeća na to da postoji diskriminacija ako rezultira različitim tretmanom pojedinaca u sličnim pozicijama i ako taj tretman nema objektivno ili razumno opravdanje. Da bi bio opravdan, tretman mora težiti zakonitom cilju, te mora postojati razuman odnos proporcionalnosti između korištenih sredstava i cilja koji se treba ostvariti (vidi Evropski sud, *Marckx protiv Belgije*, stav 33). Stoga je potrebno u svakom konkretnom slučaju ustanoviti da li se prema apelantu postupalo drukčije nego prema drugima u istim ili sličnim situacijama. Svako različito postupanje se ima smatrati diskriminacijom ako nema razumno i objektivno opravdanje, tj. ako ne stremi legitimnom cilju ili ako nema razumnog odnosa.

60. U konkretnom slučaju, Ustavni sud zapaža da iz apelacionih navoda proizlazi da trećeapelantica svoje navode o diskriminaciji, u dijelu u kojem je odlučeno o isplati razlike plaće, zapravo zasniva na tvrdnjama da je dovedena u neravnopravan položaj jer je Kantonalni sud u predmetima o istom činjeničnom i pravnom pitanju usvojio tužbene zahtjeve tužilaca, s tim da nije Ustavnom sudu dostavila niti jednu odluku na te okolnosti. Međutim, u vezi s tim, Ustavni sud ipak ukazuje da činjenica da je Kantonalni sud u nekom predmetu odlučio drugačije o istom ili sličnom pravnom pitanju *per se* ne pokreće pitanje diskriminacije. U vezi s tim prigovorom, Ustavni sud apelante upućuje na stav Evropskog suda zauzet u predmetu *Stanković i Trajković protiv Srbije* (vidi Evropski sud, presuda od 22. decembra 2015. godine, st. 40–44, aplikacije br. 37194/08 i 37260/08). Stoga, imajući u vidu da trećeapelantica nije ponudila relevantne dokaze

i argumente iz kojih proizlazi da je različito tretirana u odnosu na druga lica u identičnoj situaciji, te imajući u vidu da je Kantonalni sud dao razloge zašto smatra neosnovanim trećeapelantice tužbene navode, Ustavni sud zaključuje da su navodi o kršenju zabrane diskriminacije iz člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 14. Evropske konvencije u vezi s pravom na pravično suđenje u dijelu u kojem je odlučeno o isplati razlike plaće neosnovani.

Ostali navodi

61. U odnosu na dio u kojem je odlučeno o isplati razlike plaće, Ustavni sud nalazi da nema kršenja prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju kada trećeapelantica kršenje tog prava veže za navode o proizvoljnoj primjeni materijalnog prava, a Ustavni sud je zaključio da nije bilo proizvoljnosti u tom pogledu.

VIII. Zaključak

62. Ustavni sud zaključuje da je u konkretnom slučaju osporenom presudom Kantonalnog suda, u dijelu u kojem je odlučeno o isplati jubilarne nagrade, povrijeđeno načelo pravne sigurnosti kao jedno od osnovnih vidova vladavine prava u okviru prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije u situaciji kada je sud, koji je pri tome bio i sud posljednje instance protiv čije odluke nije postojao zakonom propisan efikasan pravni lijek za odlučivanje o konkretnom pitanju, u slučaju koji se zasniva na istom ili sličnom činjeničnom i pravnom osnovu donio odluku potpuno suprotnu dugogodišnjoj ustanovljenoj sudskoj praksi, a da za to nije dao objektivno i razumno obrazloženje, a pri tome mehanizam koji bi osigurao konzistentnost u odlučivanju nije bio djelotvoran.

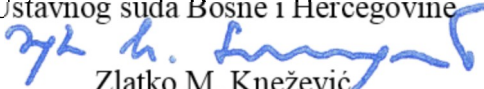
63. S druge strane, Ustavni sud zaključuje da nema kršenja prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije i prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju u dijelu u kojem je odlučeno o isplati razlike plaće u situaciji kada je Kantonalni sud za svoj stav o neosnovanosti trećeapelantice tužbenog zahtjeva u odnosu na isplatu razlike plaće dao jasne i precizne razloge, uz pozivanje na pravno shvatanje Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda od 27. januara 2017. godine, u čemu Ustavni sud ne nalazi elemente proizvoljnosti.

64. Ustavni sud, također, zaključuje da u konkretnom slučaju, u dijelu u kojem je odlučeno o isplati razlike plaće, nema kršenja zabrane diskriminacije iz člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 14. Evropske konvencije u vezi s pravom na pravično suđenje jer trećeapelantica nije

ponudila dokaze i argumente iz kojih proizlazi da je bila različito tretirana u odnosu na druga lica u identičnoj situaciji.

65. Na osnovu člana 18. stav (3) tačka d), člana 59. st. (1), (2) i (3) i člana 62. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

66. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Zlatko M. Knežević